

บทวิเคราะห์คำพิพากษาศาลฎีกา
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 523/2562 ที่ 6233/2564 และที่ 296/2567
Analysis of Supreme Court Judgments No. 523/2562,
No. 6233/2564, and No. 296/2567

ศาสตราจารย์พิเศษไพโรจน์ วายุภาพ*
Adjunct Professor Pairoj Vayuparb

วันที่ได้รับบทความ 16 ธันวาคม 2567; วันตอบรับตีพิมพ์ 16 ธันวาคม 2567

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์หลักกฎหมายตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งที่ปรากฏในคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 523/2562 และคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6233/2564 และหลักกฎหมายตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายอาญาที่ปรากฏในคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 296/2567

โจทก์ทำสัญญาเช่าที่ดินกับการรถไฟแห่งประเทศไทยโดยมีข้อสัญญากำหนดหน้าที่ให้ผู้เช่ามีหน้าที่และรับภาระในการขับไล่ผู้บุกรุกหรือผู้ประกอบการเดิม รื้อถอนสิ่งปลูกสร้าง ผู้เช่าต้องรับภาระในการดำเนินการและแก้ไขโดยเสียค่าใช้จ่ายด้วยทุนทรัพย์ของผู้เช่าเอง ภายหลังทำสัญญา โจทก์ไม่สามารถเข้าครอบครองและใช้ประโยชน์ที่ดินบางส่วนได้เนื่องจากจำเลยได้เข้ามาครอบครองอาศัยอยู่ก่อน โจทก์จะมีอำนาจฟ้องขับไล่จำเลยได้โดยตรงหรือไม่ อย่างไร ศาลฎีกาได้วินิจฉัยไว้ในคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 523/2562 ซึ่งผู้เขียนมีความเห็นที่แตกต่างดังรายละเอียดในหมายเหตุท้ายฎีกา

* กรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา; อดีตประธานศาลฎีกา
State Counsellor at the Office of the Council of State; Former Chief Justice of the Supreme Court.

โจทก์ฝากเงินไว้กับจำเลยซึ่งประกอบกิจการธนาคารพาณิชย์และเป็นผู้ให้บริการการใช้หรือโอนเงินผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่และคอมพิวเตอร์ ต่อมาเงินในบัญชีเงินฝากของโจทก์ถูกโอนไปยังบัญชีเงินฝากของผู้อื่นโดยเป็นบัญชีเดียวกันหรือชื่อบัญชีเดียวกันหลายครั้งติดต่อกันในช่วงเวลาเดียวกันในเวลากลางคืนย่อมเป็นพฤติกรรมในการทำธุรกรรมทางการเงินที่ผิดปกติ จำเลยมีหน้าที่ที่จะต้องจัดให้มีมาตรการป้องกันการโอนเงินหรือการทำรายการหรือธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ไม่ชอบเพื่อป้องกันมิให้มีความเสียหายเกิดขึ้นหรือไม่ เพียงใด ศาลฎีกาได้วินิจฉัยไว้ในคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6233/2564 ซึ่งผู้เขียนมีข้อสังเกตในหมายเหตุท้ายฎีกา

คำว่า “โดยทุจริต” ตามบทนิยามในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 1 (1) ซึ่งเป็นองค์ประกอบของความผิดฐานลักทรัพย์จะมีความหมายครอบคลุมถึงกรณีที่จำเลยเชื่อโดยสุจริตว่าจำเลยสามารถทำได้ในพฤติการณ์นั้นด้วยหรือไม่ เพียงใด ศาลฎีกาได้วินิจฉัยไว้ในคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 296/2567 ซึ่งผู้เขียนมีข้อสังเกตในหมายเหตุท้ายฎีกา

คำสำคัญ: อำนาจฟ้อง ฝากเงิน ลักทรัพย์

Abstract

This article aims to study and analyze the principles of law according to the Civil and Commercial Code and Criminal Code and the Civil Procedure Code as appeared in Supreme Court Judgments No. 523/2562 and No. 6233/2564 and principles of law according to the Criminal Code as appeared in Supreme Court Judgment No. 296/2567.

The plaintiff entered into a land lease agreement with the State Railway of Thailand, with a contract stipulating that the lessee must have the duty and responsibility to evict the intruder or the original operator, demolish the building, and the lessee must be responsible for taking action and making corrections, at the lessee's own expense. After signing the contract, the plaintiff was unable to occupy and use some of the land because the defendant had already occupied it. Does the plaintiff have the right to sue to evict the defendant directly? The Supreme Court has ruled in the Supreme Court Judgment No. 523/2562, in which the author has a different opinion, as detailed in the note at the end of the judgment.

The plaintiff deposited money with the defendant, which is a commercial bank and a service provider for using or transferring money via mobile phones and computers. Later, the money in the plaintiff's deposit account was transferred to another person's deposit account, which was the same account or the same account name, multiple times in a row at the same time at night. This is considered an unusual financial transaction behavior. Does the defendant have a duty to have measures to prevent the transfer of money or the making of improper electronic transactions to prevent damage? To what extent? The Supreme Court has ruled in the Supreme Court Judgment No. 6233/2564, which the author has noted in the note at the end of the judgment. The term "fraudulently" according to the definition in the Criminal Code, Section 1 (1), which is an element of the

crime of theft, will have a meaning covering the circumstances in which the defendant honestly believed that the defendant could do so in such circumstances or not? To what extent? The Supreme Court has ruled in the Supreme Court Judgment No. 296/2567, which the author has noted in the note at the end of the judgment.

Keywords: standing to sue, money deposit, larceny